

נשק, מגפיים, עיתונים — כל מה שהופך שני מטרים מרובעים של ריצפה לביתו של הייל. על הקירות — כתבות המעידות על המוצגים שהיו כאן, ומתחתם ציורי קיר ושמות של אנשי אש"ף, ששכנו כאן. אין (עדיין?) כתובות של היילי צה"ל. בכמה מקומות יש בלוקים גדולים של בטון באמצע האולם. כאשר נטשה הנהלת המוסיאון את הבית, לפני שנים, במהלך מלחמת האזרחים, היא הגנה בצורה זו על מוצגים יקרים, שלא ניתן היה להזיזם. צעיר בעל כובע גולף אדום, מתעניין בנו. "אתם יכולים לצלם", הוא אומר. "אבל לא פריטים של נשק וציוד. זוהי בקי שה". אחרי שניה הוא מוסיף: "וזהו גם הוראה".

אני מסתכל בעוד מועד ומגלה להפתעתי כי הצעיר הוא רביסון, מפקד היחידה ב- מקום.

אנחנו עולים לקומה השניה, מצלמים כאוות נפשנו. מוצגים יקרי-ערך — פיס' לונים כענניים קטנים, כלי-צור פרה-היסטוריים, פזורים על הארץ, בין שרידים של תחמושת ופגזים. הרבה מן המגירות, שבהן היו המוצגים, הפכות. המקום היה שדה קרב. מפות-התבליט על הקירות פגועות בחלקן. בפינה — סרקנפאג שבור — איני יודע אם מלפני 4000 שנים, או מלפני ימי-מייים.

לפתע מופיע לצידנו חייל גבוה, בהיר-שער. "אולי אתה יכול למסור ד"ש להירי רים שלי?" הוא אומר. אני נזכר בו במעורר רפלי, אך איני מזהה. "אני הבן של אברהם מלמד", הוא מוסיף. (לאחר מכן התלבטתי. חורתי הביתה מאוחר בליל-שבת. האם מירי תר לטלפן לח"כ דתי בשבת, כדי למסור ד"ש מבנו בחזית? האם זהו פיקוח-נפש. הדוחה שבת?)

מראה מן המירפסת

י ורדים לקומת-הקרקע וממשיכים לצלם. החיילים מזמינים לכוס קפה. המפקד מראה ערימה של מוצגים קטנים, ומספר שהם נמצאו בכיסיהם ובכליהם של הלוחמים שנשבו כאן שילשום. הוא וועם על הפגיעה במוסיאון, וגם על הקישקושים שעל הקירות. ברור שכל זמן שהוא כאן, שום ברוך ג'מילי לא יקשט את הקירות. קשה לתאר את אחמד ומוחמד. שהיו כאן אך שילשום. אך באחת הפינות יש תצלום ציבעוני גדול, הנושא את שמו של סטודיו מקומי לצילום. חייל של אש"ף, כנראה קצין, במדים מסודרים בקפידה רי-שפם גברי, הצטלם למען מישפתתו. נראה שלא הספיק לשלוח את התמונה הביתה. הוא נראה כמו כל חייל, המצטלם למזכר רח. לפתע נראה האוייב בדמות אנושית. (שום חייל קרבי אינו רוצה בכך. קשה לי הילחם באדם הנראה כאדם.)

לפתע — התפוצצות עזה, קרובה מאוד. איש אינו מתרגש. "איזשהו מחסן-נשק התי-פוצץ". קובע המפקד. הוא לוקח אותנו דרך כמה מיסדרונות למירפסת. חייל רוכן שם על נישקו. מאחרי שקי-חול. לפנינו שביל-עפר. "מכאן הם היו באים", מסביר המפקד בעל הכובע היר-אדום. "גילינו כאן מינהרה תת-קרקעית, והם היו נכנסים לבניין מצד זה". זה מפענח לי תעלומה: כשעברתי כאן לפני חודש, נאמר לי על-ידי חיילי הצבא הלבנוני כי המיבנה ריק. חשבתי שאני בשטח הפקר. עכשיו מסתבר כי באותה עת היה הבניין מוצב סמוי של כוחות-אש"ף. הם היו באים, בהסתר, בדרך זו.

אל תזונו ימינה, מזהיר המפקד. כשי-ענת מצלמת. יש צלפים בבניינים האלה. הוא מצביע על שורת-הבתים הגבוהים ש-ממול, מעבר לחורשה קטנה.

דויד מוכן להוביל אותנו הלאה. הוא תופס את הרובה שלו, ומתחיל לקפץ שוב בחצרות אחוריות, בשבילים בין החצרות. מפעם לפעם הוא פוקד: "לרוץ אחד-אחד, להוריד את הראש".

(בבוקר, בשעה חמש וחצי, בכביש ליד ח'ל-אביב, ראינו כמה אנשים בריצת-הבוקר שלהם. צחקנו מהם. עכשיו אנחנו עושים ג'וגינג לשנה שלמה.)

מגיעים לרחוב-מגורים שקט ויפה. לכל בית שני מוסכים, ובכל מוסך טיאק או זלדה. ליד הטאנקים מסודרים היילים ב-גופיות, בפותות האפייניות של שיעמם, ומחכים לפקודות. בקומות שמעליהם יושבים האזרחים על המיפפסות. סועדים ב-נחת, משהתחיים, הניגוד משוער. נכנסים למיבנה כלשהו. עולים לקומה שניה. לפנינו התיפוררו המפורסם, מס' 101-המירוצים ממש מחת לאפנו. "היכן נגמר השטח של צה"ל?" אני שואל.

טנק בכל מוסך

כמה עשרות מטרים מקו האש, חונה יחידה של צה"ל ברחוב-מגורים שקט. בנייני-פאר מצויידים במוסכים לרוב, ובכל אחד מהם חונה טנק או זלדה. דיירי הבניין התרגלו לשכנים החדשים, והם עוקבים אחרי תנועותיהם בסקרנות מן המירפסות. חיילי יחידה זו שייכים למפקדת אחת העוצבות, המנהלת את הקרב בגיזרה זו. כל החיילים יודעים כי בכל רגע הם עלולים להיות מוטלים אל תוך הקרב על מערב ביירוה.

שבור. "אל תיגשו לשם!" מיעץ דויד. "אם יראו אתכם יצלפו מייד!" אנחנו נשי-אם ירחיקו אתכם מיד. ומציעים מבי-עד לחור שהותקן בו למטרה זו. החורשה שקטה ורגועה. נוף מרהיב ה-שוה הרבה כסף, חורשה בלב העיר. קשה להעלות על הדעת כי בצד השני, מאחורי ההדגל המתנופף של הקונסוליה הצרפתית, יושבים לוחמים אחרים, ומוכנים לקרב שבו עלולים גם הם וגם דויד ואנשיו להיחרג.

דויד מצביע על המסלול הסמוך. "זה כבר השטח שלהם". ברחוב אחר נכנסים לבית רבי-קומות. דויד מכיר את השוערת, והיא מברכת אר-תו בחיבה. הוא מבקש בנימוס רשות לע-לות. בבקשה. נכנסים למעלית. אין מע-לית. אין השמל. מתחילים לעלות ברגל. חמש קומות, שש, שבע, שמונה, תשע. זה קצת מוגזם. הרל-חות מעץ יקר, ודויד מספר בהתלהבות על הדירות המפוארות. המלאות בכל טוב, ה-חבויות מאחוריהן. כאן גרים כמה מעשרי-ביירות. הדירות, המשקיפות על חורשת-האורנים, יקרות במיוחד. הוא כבר הכיר כמה מבעליהן. במרומי הקומה העשירית יש דירה פתו-חה וריקה. פגז דאג לכך. שני תריסים מ-כסים את כל הצד הפונה לחורשה. האחד